

**POWIATOWY OŚRODEK WSPARCIA
W GRYFICACH**

**PROGRAM DZIAŁALNOŚCI
dla osób upośledzonych umysłowo
(typ B)**

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W GRYFICACH**

I. Podstawa prawna

Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Gryficach, przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych (typ A) oraz dla osób upośledzonych umysłowo (typ B) działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
2. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. (Dz.U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586)
3. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U.Nr 111 z 1994 r. poz. 535 z późn. zm.)

II. Cel ogólny funkcjonowania domu.

Celem ogólnym funkcjonowania Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Gryficach jest świadczenie usług w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Ośrodek jest elementem realizowanej w powiecie strategii zapewniania osobom niepełnosprawnym intelektualnie oparcia społecznego i psychicznego.

III. Cele szczegółowe zakładające najistotniejsze zadania Ośrodka:

1. Wytworzenie stałych mechanizmów wsparcia dla osób pozostających na uboczu lokalnej społeczności z powodu upośledzenia umysłowego:
 - a. zrozumienia doznanej niepełnosprawności i nauczania się życia z nią,
 - b. zapewnienia możliwości aktywnej rehabilitacji, prowadzącej do rozbudzenia aktywności zawodowej i społecznej,
 - c. przygotowania do wejścia osób niepełnosprawnych intelektualnie na otwarty rynek pracy,
 - d. wypracowania postawy aktywnej, która otwiera na kształtowanie relacji międzyosobowych,
 - e. umożliwienia podjęcia ról zawodowych w formie „pracy chronionej”.
2. Pomoc osobom i rodzinom z osobą niepełnosprawną intelektualnie w procesie przezwycięzania trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie sami

- pokonać, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia.
3. Wspieranie w nich poczucia własnej wartości, pewności siebie, bezpieczeństwa i sensu życia.
 4. Integrowanie osób niepełnosprawnych intelektualnie ze środowiskiem i umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez kompleksowe oddziaływanie terapeutyczne: pracę socjalną, rehabilitację zawodową, terapię psychologiczną.
 5. Podejście oparte na dobrej znajomości uczestnika oraz jego silnych stron.
 6. Podmiotowy i partnerski sposób traktowania uczestników Ośrodka.
 7. Działania integracyjne angażujące społeczność lokalną, w tym rodziny z osobą upośledzoną umysłowo oraz środowiska pracodawców.

IV. Formy działalności Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Gryficach.

W Ośrodku proponowane są różnorodne formy działań usprawniających. Każdy z podopiecznych realizuje indywidualny program wspierająco - aktywizujący, utworzony przez powołany do tego celu zespół. Program obejmuje uczestnictwo w treningach oraz innych zajęciach terapeutycznych prowadzonych w Ośrodku, m.in.:

1. terapia zajęciowa odbywająca się w pracowniach:

- **ceramicznej**, mającej na celu kształtowanie wyobraźni, naukę zachowania proporcji, poprawę zdolności manualnych, wyzwalanie zainteresowań artystycznych, nabywanie umiejętności umożliwiających pracę zawodową na stanowiskach pomocniczych,
- **pracy w drewnie**, mającej na celu osiągnięcie przez uczestników maksymalnej samodzielności i zaradności, organizowanie sobie stanowiska pracy, umiejętność samokontroli tempa pracy, posługiwanie się ręcznymi narzędziami, elektronarzędziami do obróbki drewna i materiałów drewnopodobnych,
- **rękodzieła i zdobnictwa artystycznego**, zajmującej się rozbudzaniem poczucia piękna i estetyki, rozwojem wyobraźni i wrażliwości na piękno przy dążeniu do stałej poprawy sprawności ruchowej, spostrzegawczości, kształtowania cierpliwości, precyzyjności

wytrwałości i poczucia odpowiedzialności za wykonywaną pracę,

- **kulinarnej**, której celem jest poznanie zasad racjonalnego odżywiania się, przygotowanie produktów do obróbki kulinarnej, poznawanie walorów smakowych oraz energetyczno – kalorycznych przygotowywanych potraw, nauczanie obsługi nowoczesnego sprzętu, narzędzi gospodarstwa domowego, nabycie umiejętności przyrządzania w domu tanich, smacznych i zdrowych posiłków, poznanie kuchni innych narodów, nakrywanie do stołu, poznanie zasad przygotowywania zapasów na zimę, wyrobienie nawyku dbania o czystość i higienę w kuchni,

- **komputerowej**, która obejmuje omówienie ogólnych zasad pracy z komputerem, tematy związane z systemem operacyjnym Windows XP i zainstalowanymi programami, zasady podłączania do jednostki centralnej monitora, klawiatury, myszki, głośników, mikrofonu, drukarki, skanera, instalację niezbędnych sterowników do działania podłączonego sprzętu, szczegółowe omówienie funkcji Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint, Access, Outlook i Outlook Express, Front Page), zapoznanie uczestników z programami graficznymi: Corel Draw i Photo Paint, omówienie możliwości i zasad korzystania z internetu, np. wykorzystanie przy poszukiwaniu pracy, edukacji oraz zwrócenie uwagi na zagrożenia w funkcjonowaniu komputera w postaci wirusów, naukę posługiwania się cyfrowym sprzętem RTV (aparatem fotograficznym), tworzenie zdjęć autorskich oraz ich komputerowa edycja, przyuczenie do obsługi kserokopiarki, bindownicy i innych sprzętów, nauczanie wykonywania kart okolicznościowych, wizytówek oraz innych prac artystycznych i użytkowych przy pomocy komputera.

2. usługi świadczone w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i umiejętności społecznych:

- **trening funkcjonowania w życiu codziennym**, realizowany w zakresie sygnalizowania i załatwiania potrzeb fizjologicznych, samodzielnego ubierania i rozbierania się, zakładania luźnej bielizny, wieszania odzieży na wieszaku, poprawnego zakładania i zdejmowania obuwia, sznurowania go oraz ustawiania

w określonym miejscu, wycierania obuwia przed wejściem do mieszkania, mycia rąk z zachowaniem kolejnych czynności, czyli wycieranie ręcznikiem, odkręcanie i zakręcanie kranu, posługiwanie się sztućcami, otwierania i zamykania drzwi - przy pomocy klucza i bez jego użycia, posługiwanie się przedmiotami codziennego użytku przeznaczonymi do utrzymania higieny osobistej, czystości odzieży oraz pomieszczeń, samodzielnego czesania się,

- **trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów**, realizowany przez następujące zadania: pomaganie mniej sprawnym osobom w podstawowych czynnościach samoobsługowych, współdziałanie parami lub w liczniejszych grupach, podczas gier i zabaw, współżycie w grupie, rozwijanie cech moralnych takich jak: sprawiedliwość, szacunek, uczciwość, koleżeństwo, kultura zachowania, używanie wobec innych form grzecznościowych, nauczanie się rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, ćwiczenie umiejętności komunikacyjnych, w tym przez internet, kształtowanie umiejętności prawidłowego zachowania się w miejscach użyteczności publicznej, kształtowanie umiejętności bezpiecznego poruszania się po ulicach oraz korzystania ze środków komunikacji miejskiej, trening porozumiewania się prowadzony z wykorzystaniem programu „AFASYSTEM”,
- **trening umiejętności spędzania wolnego czasu** będzie realizowany poprzez rozwijanie zainteresowań lekturą czasopism i książek, a także wybranymi audycjami radiowymi i telewizyjnymi oraz filmami, rozwijanie umiejętności korzystania z takich form spędzania wolnego czasu, jak: kino, basen, udział w

impresach kulturalnych, sportowych, towarzyskich, wystawach, nauka korzystania z księgozbioru Biblioteki Publicznej, motywowanie do wychodzenia na zewnątrz Ośrodka (do kina, domu kultury, muzeum...),

3. **poradnictwo psychologiczne** prowadzone z wykorzystaniem różnych specjalistycznych metod pracy, trening twórczego myślenia i rozwiązywania problemów, trening komunikacji i nawiązywania relacji interpersonalnych, trening asertywności, grupa wsparcia, psychoedukacja, zajęcia indywidualne, czyli praca skoncentrowana na aktualnych problemach, udzielanie wsparcia emocjonalnego,
4. **pomoc w załatwianiu spraw urzędowych**, pomoc ta, to głównie uspołecznianie w zakresie załatwiania własnych potrzeb i spraw na terenie miasta oraz w urzędach użyteczności publicznej (banki, ośrodki pomocy społecznej, urząd skarbowy, urząd pracy),
5. **pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych**, to przede wszystkim uzgadnianie i pilnowanie wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do placówek ochrony zdrowia,
6. **terapia ruchowa**, uczestnicy Ośrodka są objęci usprawnianiem ruchowym. Zajęcia dostosowane są do indywidualnych schorzeń danego uczestnika. Mają one na celu utrzymanie jak największej sprawności fizycznej osób uczęszczających do placówki.

V.Zasady kierowania i przyjmowania do domu

Wniosek o skierowanie do Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Gryficach składa się do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie. Osoba zainteresowana do wniosku musi dołączyć: zaświadczenie lekarskie, wydane przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach wraz z informacją w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie, a także orzeczenie o stopniu niepełnosprawności jeśli osoba takie posiada.

Następnym krokiem jest przekazanie przez ośrodek pomocy społecznej kompletu dokumentów wraz z wywiadem środowiskowym do jednostki kierującej,

jaka jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach, które w drodze decyzji administracyjnej kieruje osobę do Ośrodka.

VI. Sposoby dokonywania oceny postępów realizacji indywidualnych planów wspierająco – aktywizujących.

Realizacja indywidualnego planu wspierająco – aktywizującego ma na celu poprawę jakości funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie, wdrażanie do samokontroli zachowań i prawidłowych reakcji w różnych sytuacjach, rozwój zainteresowań i talentów, przygotowanie do pełnienia roli obywatela i pracownika. Zespół wspierająco – aktywizujący zbiera się co 6 miesięcy (w razie konieczności częściej) w celu omówienia realizacji planu oraz osiągniętych przez uczestnika Ośrodka rezultatów. W przypadku osiągnięcia przez uczestnika poziomu samodzielności umożliwiającego uczestnictwo w innych formach wsparcia, zespół wspierająco - aktywizujący wnioskuję do PCPR w Gryficach o umożliwienie uczestnikowi korzystania z innych form wsparcia w celu kontynuacji procesu usamodzielnienia, w szczególności poprzez odpowiednie formy rehabilitacji zawodowej lub zatrudnienia.

VII. Dane teleadresowe

Powiatowy Ośrodek Wsparcia przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach, 72-300 Gryfice, ul. Koszarowa 1

Tel.: 91 85 25 610

e-mail: pcprosrodek@wp.pl